

Protokoll 2/2023

fört vid Bromma och Hässelby-Vällingby råd för
funktionshinderfrågors sammanträde tisdagen den 19
september 2023 kl. 14:00-15:45, Tumultet

Övriga närvarande

Kaj Nordqvist Ordförande
Torbjörn Dacke Vice ordförande
Edvin Lidén
Gull-Britt Lindahl
Annika Symreng
Keity Klynne Löfgren
Tolk
Fredrik Skoglund, Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning Avdelningschef
Magnus Borgsten, Bromma stadsdelsförvaltning Avdelningschef
Frida Samuelsson, Bromma stadsdelsförvaltning Tjänsteman
Ellen Forsberg, Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning Tjänsteman
Sara Wikström, Bromma stadsdelsförvaltning Tjänsteman
Ludvig Jansson, Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning Tjänsteman
Malin Lejonqvist, Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning Tjänsteman

Justerare

Kaj Nordqvist, Annika Symreng

Datum för justering

2023-09-26

Paragraf

§§1-9

Sekreterare

Frida Samuelsson och Malin Lejonqvist

§ 1
Mötet öppnas

Sammanfattning av ärendet
Kaj Nordqvist öppnar dagens möte.

§ 2
Godkännande av dagordning

Sammanfattning av ärendet
Dagordningen godkänns.

§ 3

Utseende av justerare och tid för justering

Beslut

Kaj Nordqvist och Annika Symreng justerar protokollet 26 september kl 12.00.

§ 4**Genomgång av program för tillgänglighet och delaktighet
för personer med funktionsnedsättning 2018-2023****Sammanfattning av ärendet**

Fokusområde 4 och 5

4. Rätt till information och kommunikation samt att få tillgång till ny teknik

Förvaltningarna berättar om arbetet inom fokusområdet och rådet ges möjlighet att lyfta utmaningar och behov av utveckling på området.

5. Rätten till bästa möjliga hälsa

Förvaltningarna berättar om arbetet inom fokusområdet och rådet ges möjlighet att lyfta utmaningar och behov av utveckling på området.

4.

Fokusområdet handlar om att alla ska kunna få information och kommunicera med stadens verksamheter, digitala och tekniska lösningar ska gynna alla samt att ny teknik ska öka delaktigheten.

**Ellen Forsberg, kommunikatör och Sara Wikström,
kommunikatör, lämnar nedan information:**

Förvaltningen jobbar aktivt med att efterleva kraven enligt lagen om tillgänglig kommunikation. Stockholm stad har tagit fram ett kommunikationsprogram som anger de övergripande riktlinjerna och som ligger till grund för planering, genomförande och utveckling av kommunikationen. Förvaltningen strävar efter att göra informationen begriplig och tillgänglig för alla, oavsett om det är text, bild eller film. Detta görs genom:

- Att använda klarspråk. Att skriva vårdat, enkelt och begripligt, så att mottagaren förstår budskapet.
- Att arbeta med kontraster och alternativtext. Text och diagram ska ha tillräckligt bra kontrast mot bakgrunden och att bilder och diagram har en alternativtext.
- Att tillgängliggöra film. Filmer textas och rullar i rätt tempo. Målsättningen är att alla dokument som publiceras på webbplatsen är tillgänglighetsanpassade. Vilken innebär att de kan läsas med skärmläsare och andra hjälpmedel.
- Det finns en webbredaktion som granskar det som ska publiceras på Stockholms stads webbplats för att se till att de krav som finns uppfylls.

Kommunikation genomsyrar alla stadens verksamheter på olika sätt. Kommunikation är därför en stor och viktig del i stadens arbete. Fungerande kommunikation är en förutsättning för att verksamheten ska fungera och att förvaltningen ska nå uppsatta mål. Det finns ett kommunikationsprogram för Stockholms stad. Det är ett gemensamt styrdokument som gäller för stadens alla verksamheter. Programmet ska ligga till grund för hur alla verksamheter planerar, genomför och utvecklar sin kommunikation, både internt och externt. Programmet lyfter att chefer och kommunikatörer har ett särskilt ansvar i att se till att kommunikationsprogrammet efterlevs i den egna verksamheten. Kommunikatörernas roll är att skapa förutsättningar och strukturer för goda informations- och kommunikationsvägar. De finns tillgängliga som bollplank i kommunikationsfrågor. De hjälper till med planering, genomförande och uppföljning av kommunikationsinsatser. De stöttar chefer och ledningsgrupp med att förutse kommunikationsbehov och kommunikationsplanering.

Fokusområde 4 i programmet för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning säger att: ”Personer med funktionsnedsättning ska ha jämlika möjligheter att få information och kunna kommunicera med stadens verksamheter samt att gynnas av digitala lösningar och ny teknik.”

Tillgänglighet är även något som nämns i kommunikationsprogrammet som ett av kärnvärdena som ska genomsyra all kommunikation. Staden ska kommunicera aktivt, tillgängligt och trovärdigt. I kommunikationsprogrammet beskrivs tillgänglighet som att det ska vara lätt att komma i kontakt med staden och medarbetarna. Kommunikation ska ske på mottagarens villkor och vara tydligt och begripligt. Det ska vara enkelt att hitta den information som man letar efter, den ska vara tillgänglighetsanpassad och det ska vara ett användarvänligt gränssnitt i stadens tjänster. Det ska vara enkelt att ta del av stadens service. Till hjälp i det arbetet finns olika riktlinjer och verktyg, bland annat Stockholms stads varumärkesmanual.

Frida Samuelsson, verksamhetscontroller, och Ludvig Jansson, verksamhetscontroller, lämnar följande information:

- I uppdragsbeskrivningarna som grupp- och servicebostäder arbetar utifrån framkommer att det i insatsen ska finnas tillgång till trådlöst internet till en minsta hastighet om 250 Mbit i gemensamhetsutrymmen för att kunna delta i den digitala utvecklingen. Personal ska vid behov kunna ge stöd till den enskilde att ge samt ta emot information till den enskilde via digital teknik.

Bromma stadsdelsförvaltning lämnar följande information:

- Justeringar/förbättringar i rutin av tolkbeställningar inom teckenspråkiga verksamheten. Man arbetar även vidare med möjlighet till program i datorerna där man kan teckna in och

sen bifoga som fil i mejl samt med verksamhetens ”säkra mappar”.

- Brommas grupp- och servicebostäder har fått förmånen att delta i ett forskningsprojekt som startas upp under perioden T2. Projektet ”DigiJag” syftar till att boendet får tillgång till en licens till en plattform som innebär ett förenklat gränssnitt av internet, alltså att innehållet på skärmen presenteras på ett förenklat och begränsat sätt för användaren. Det är ett skal som kan fyllas med innehåll som passar den målgrupp som deltar. Exempel på innehåll är en förenklad version av Youtube, väder, recept och tips på fritidsaktiviteter. Arbetet fortsätter under hösten 2023.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning lämnar följande information:

- Digital inkludering - inom socialpsykiatri pågår projekt för att deltagare inom sysselsättningen ska ges stöd att öka sin digitala kompetens för t.ex. informationsinhämtning, underhållning och andra digitala tjänster.
- Boendestödet har utrustats med datorer för att kunna erbjuda digitalt stöd för de som själva inte har datorer.
- Digitalt boendestöd. Det fysiska boendestödet ska utvecklas för att stödet kan bli mer lättillgängligt för den enskilde när behov och efterfrågan finns.
- LSS-bostäder har surfplattor man kan låna och har träffar för att lära ut och inspirera. Man kan till exempel söka olika fritidsaktiviteter via surfplattan.

Rådets synpunkter:

- Påpekande från rådet att det finns fyra program som alla synskadade använder. Det som publiceras bör överensstämma med de program som synskadade använder.
- Rådet tipsar också om projektet Begripsam. Begripsam handlar om digital och fysisk tillgänglighet med fokus på kognition. Kognition handlar om hur hjärnan tar in, bearbetar, lagrar, förstår och kan hantera intryck och information. Begripsam utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga, kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.
- Rådet tipsar också om ZoomText. ZoomText är en skärmförstorare för Microsoft Windows

5.

Fokusområdet handlar om att alla ska kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter på fritiden, stöd vid måltider ska främja bästa möjliga hälsa samt att stöd till hälso- och sjukvård på jämlika villkor.

Frida Samuelsson och Ludvig Jansson lämnar följande information:

Bromma stadsdelsförvaltning lämnar följande information:

- På Långskeppets socialpsykiatriska boende förbättras möjligheterna till att öka den fysiska aktiviteten genom en upprustning av gymmet med anpassade redskap, exempelvis motionscykel med stol. Skivstångsbänk ersätts med ett multigym och roddmaskin. Utöver det bereds plats för att lättare kunna utföra avslappning, yoga och ”lätt” gympa. Verksamheten har köpt in simhallskort/klippkort och har en simgrupp en gång per vecka. De erbjuder promenader, både individuellt och i grupp. Långskeppet köper numera in mat från Mälarbackens vård- och omsorgboendes kök. Detta säkerställer att maten är genomtänkt och hälsosam gällande näring/kalorier m.m. Verksamheten kommer även under hösten se över verksamhetens matsal för att skapa en lugn och trevlig miljö under måltiderna.
- Enheten för personligt stöd (utförare LSS) erbjuder ett utbud av både individuella och gemensamma fysiska aktiviteter och utevistelse under hela året och att tid finns avsatt för planering, genomförande och uppföljning. Enheten har deltagit i Stadens Nätverk Fritidsutvecklarna i syfte att kunna informera och erbjuda våra brukare olika fysiska aktiviteter. Boenden har tillsammans med stödperson vid behov planerat för fysisk aktivitet eller utevistelse. Även vid gemensamma boende - eller brukarmöten informeras och motiveras de boende till olika aktiviteter. Alla boenden har även erbjudits ett årskort på Stockholms simhallar.
- Under tertial 2 har totalt 54 personer av 90 boende deltagit regelbundet i fysisk aktivitet minst en gång i veckan vilket innebär att 60 % av våra boenden har regelbundna fysiska aktiviteter (ökning). En del brukare får sin fysiska aktivitet inom ramen för sin dagliga verksamhet, dessa är inte medräknade. Aktiviteterna som boende deltagit är bland annat vattengympa, ridning, bowling, simning, enkel gymnastik som anordnats av Friskis & Svettis, cykling, folkdans, yoga, badminton, pingis, fotboll, hockey, innebandy, basket samt regelbundna promenader.
- Stadsmiljö: Ett nytt utegym har anlagts i Blacqueberg där redskap har valts ut med hänsyn till att flera ska kunna använda dem för ökad tillgänglighet.
- Äldreomsorg: För stadsdelsområdets seniorer finns bland annat mötesplatser och träffpunkter som har ett brett utbud av aktiviteter, så väl hälsofrämjande som kulturella och sociala. Under perioden mars till juni genomfördes ett balansprojekt på friskvårdscentrum där 15 seniorer (10

- kvinnor och 5 män) fick utföra olika balanstester för att sedan delta i balansträning en gång i veckan i 10 veckor.
- Äldreomsorgens förebyggande verksamhet har utvecklat ett samarbete med stadsdelsområdets simhallar. Simhallarna deltog tillsammans med äldreomsorgens förebyggande verksamhet på aktiviteter under "Sommar på Brommaplan". Framåt planeras för gemensamma aktiviteter under den förebyggande verksamhetens hälsovecka i början av september där seniorer bjuds till prova på-pass både på simhallarna och i den öppna verksamheterna.
 - På vård- och omsorgsboendena arrangeras också aktiviteter både fysiska för de som kan delta och sociala så som musikunderhållning.
 -

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning lämnar följande information:

- Hälsocoacher i LSS bostäder har till uppdrag att inspirera och stötta till sunda vanor gällande mat samt kultur och fritidsaktivitet. Dessa är med i stadens fritidsutvecklare och den fria tidens kvalitet. Ska bidra till utforska olika individuella aktiviteter men även gemensamma aktiviteter.
- Arbetscentrum har grupper med friskvårdsfokus. Bland annat en gymgrupp som besöker Vällingby simhall. Det finns även anpassade grupper med enklare aktiviteter som promenad och sittgympa och ska till hösten fokusera även på vikten av hälsosam kost. En grupp anordnas som deltar i blodomloppet vid intresse.
- Måltider på boende. Alla har möjlighet att laga mat i sina lägenheter. Gemensamma måltider anpassas i respektive boende utifrån efterfrågan på husmöte.

Rådets synpunkter:

- Rådet önskar en dragning av vad LSS-hälsan har för uppdrag. LSS-hälsan är till för den som bor i gruppboende, serviceboende eller går på daglig verksamhet har tillgång till kommunal hälso- och sjukvård. LSS-hälsans team består av sjuksköterskor, undersköterskor, arbetsterapeuter samt sjukgymnaster.
- Rådet lyfter den problematik som finns vid ledsagning. Bland annat är antal ledsagartimmar ofta väldigt begränsade.

§ 5 Information från stadsdelsförvaltningen

Sammanfattning av ärendet

Tertialrapport 2 utifrån program för tillgänglighet och delaktighet. Förvaltningarna informerar om arbetet som genomförts under tertialet.

Förvaltningarna redovisade muntligen en del av det arbete som gjorts under tertial 2 kopplat till programmet, se bilaga.

Övrig information från stadsdelsförvaltningen:

Den 9 oktober får Bromma stadsdelsförvaltning en ny stadsdelsdirektör, Susanna Halldin-Olsson. Nuvarande stadsdelsdirektör går till Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Rådets synpunkter:

- Rådet upplever att det blivit svårare att beviljas kontaktperson enligt LSS och SoL.
- Rådet undrar vad det innebär att det nya utegymet är tillgänglighetsanpassat?
- Rådet påpekar att den remiss som behandlar chefsstruktur är viktig.

§ 6

Frågor och synpunkter från rådet

Sammanfattning av ärendet

- Rådet lyfter problematiken med att färdtjänst vågar inte köra fram till porten på Hässelby-Torg 20-22. Är det möjligt att skylta bättre?
- Rådet trycker på en viktig tillgänglighetsfråga: Kollektivtrafiken i Stockholm fungerar inte tillfredställande. Frågan bör tas upp i samverkan med regionen. Om kollektivtrafiken inte fungerar måste man bevilja färdtjänst i större utsträckning. Påpekande också att regionen är dålig på att informera om trafikstörningar.

§ 7
Övriga frågor

Sammanfattning av ärendet
Inga övriga frågor.

**§ 8
Nästa möte**

Sammanfattning av ärendet
10 oktober 2023

**§ 9
Mötet avslutas**

Sammanfattning av ärendet
kl 15.40.